

Η Παναγία του Καζάν, που ευλογεί τους αρραβώνες

[/ Ορθόδοξες Προβολές](#)

Ιερή εικόνα, που απεικονίζει το πρόσωπο της Παναγίας να στρέφεται τρυφερά προς τον Υιό Της, ο οποίος βρίσκεται σε όρθια θέση και ευλογεί. Γνωστή και ως «Θεοτόκος του Καζάν» ή «Η Μαύρη Παρθένος του Καζάν», κατέχει περίοπτη θέση στη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία.

Σύμφωνα με την Ιερά Παράδοση, ανακαλύφθηκε στις 8 Ιουλίου 1579 στην πόλη Καζάν της Ρωσίας (πρωτεύουσα σήμερα της Δημοκρατίας του Ταταρσταν) από ένα νεαρό κορίτσι, ονόματι Ματρώννα. Το περιστατικό συνέβη λίγα χρόνια μετά την κατάκτηση της ταταρικής αυτής πόλης από τον Ιβάν Δ' τον Τρομερό (1552). Η εικόνα φυλασσόταν στο Μοναστήρι της Θεοτόκου του Καζάν, που χτίστηκε στο σημείο που βρέθηκε, μέχρι τις 29 Νοεμβρίου 1904, οπότε και εκλάπη.

Οι κλέφτες προφανώς έβαλαν στο μάτι τη χρυσή κορνίζα, η οποία ήταν στολισμένη με πολύτιμα πετράδια. Χρόνια αργότερα, η αστυνομία συνέλαβε τους δράστες και ανακάλυψε την αμυθήτου αξίας κορνίζα, όχι όμως και την εικόνα, η οποία πρέπει να θεωρείται οριστικά χαμένη, αφού στην απολογία τους οι κλέφτες υποστήριξαν ότι την τεμάχισαν και την έκαψαν.

Η Ρωσική Εκκλησία ερμήνευσε την καταστροφή της εικόνας ως κακό σημάδι και ως πηγή δεινών για τη Ρωσία. Ο απλός θρησκευόμενος λαός συσχέτισε την

καταστροφή της με την Επανάσταση του 1905, την ήττα της Ρωσίας στον Ρωσο-Ιαπωνικό Πόλεμο (1904-1905) και την Οκτωβριανή Επανάσταση (1917).

Η φήμη ότι μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση οι Μπολσεβίκοι την πούλησαν στο εξωτερικό, αποδείχθηκε ανυπόστατη. Πάντως, ένα αντίγραφο της Παναγίας του Καζάν περιφερόταν στο Λένινγκραντ κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της πόλης από τους Γερμανούς (1941-1944), προκειμένου να ανυψώσει το ηθικό των σοβιετικών στρατιωτών. Τη μεσιτεία της Παναγίας του Καζάν επικαλέστηκαν, μεταξύ άλλων, οι Ρώσοι στρατηγοί Ντιμίτρι Ποζάρσκι και Μιχαήλ Κουτούζοφ, για να βοηθήσει τη χώρα στην εκδίωξη των Πολωνών εισβολέων το 1612 και των Γάλλων του Ναπολέοντα το 1812.

Υπάρχουν περισσότερα από εξήντα αντίγραφα της Παναγίας του Καζάν, πολλά από τα οποία θεωρούνται θαυματουργά. Ένα αντίγραφο, που χρονολογείται από το 1730, αποκτήθηκε τη δεκαετία του '70 από το προσκύνημα της Παναγίας στο χωριό Φάτιμα της Πορτογαλίας (Το θαύμα της Φάτιμα) και μεταφέρθηκε στο Βατικανό το 1993. Ο Πάπας Ιωάννης-Παύλος ΙΙ προσευχόταν επί 11 χρόνια στην εικόνα, έχοντας πει ότι η Παναγία του Καζάν «βρήκε ένα σπίτι και με συνοδεύει με το μητρικό βλέμμα της στα καθημερινά μου εκκλησιαστικά καθήκοντα».

Ο Ποντίφικας θέλησε να τη δωρίσει αυτοπροσώπως στο Πατριαρχείο της Μόσχας, αλλά οι κακές σχέσεις των δύο Εκκλησιών, εξαιτίας του ακανθώδους ζητήματος της Ουνίας, δεν επέτρεψαν την πραγματοποίηση του παπικού ταξιδιού στη ρωσική πρωτεύουσα. Στις 26 Αυγούστου 2004 το αντίγραφο της Παναγίας του Καζάν εκτέθηκε στη Βασιλική του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη και στη συνέχεια ταξίδεψε αεροπορικώς στη Ρωσία. Σήμερα φυλάσσεται στον Ναό της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού στο Καζάν.

Στη Ρωσική Μονή Αγίου Παντελεήμονα του Αγίου Όρους φυλάσσεται αντίγραφο της Παναγίας του Καζάν, μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας. Στον ελλαδικό χώρο, αντίγραφα της Παναγίας του Καζάν υπάρχουν στο Καθολικό της Ιεράς Μονής της Παναγίας (Κερατέα), στο παρεκκλήσιο της Οσίας Ξένης της Ρωσίδος (Μάνδρα Αττικής) και στον Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Καλλιθέα Αττικής.

Η Παναγία του Καζάν είναι πολιούχος του Καζάν και προστάτιδα της Ρωσίας. Τιμάται στις 8 Ιουλίου και στις 4 Νοεμβρίου, ημέρα που η Ρωσία γιορτάζει την Ημέρα της Εθνικής Ενότητας. Παραδοσιακά, με την εικόνα της Παναγίας του Καζάν ευλογούνται οι αρραβώνες στη Ρωσία. Ναοί προς τιμή της Παναγίας του Καζάν έχουν κτισθεί στη Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη.